

GRADSKA KNJIŽNICA ŽUPANJA

Veliki kraj 66. 32270 ŽUPANJA

Matični broj: 00276987

Tel.: 032/831-944

Računovodstvo.: 032/831-044

E-mail: info@gkzu.hr

Županja, 23. ožujka 2026. godine

Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju plana Gradske knjižnice Županja za 2025. Godinu

UVOD

Odredbama članaka 81.- 86. Zakona o proračunu (Narodne novine broj 144/21) utvrđena je obveza izrade Godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne samouprave za proteklu godinu te dostave upravljačkom tijelu na usvajanje, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine.

Tijekom 2025. godine financiranje javnih rashoda izvršeno je na osnovi sljedećih financijsko planskih dokumenata:

- Financijskog plana za 2025. godinu s projekcijom za 2025., 2026. i 2027. godine
- I. izmjena i dopuna Financijskog plana za 2025. Godinu
- II. izmjena i dopuna Financijskog plana za 2025. Godinu

Obzirom da proračunski korisnik Gradska knjižnica Županja nema upravno vijeće, obvezu donošenja izvršenja financijskog plana ima ravnatelj.

U skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23) izvještaj sadrži:

1. Opći dio izvještaja:

- A. Sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja
- B. Račun prihoda i rashoda,
- C. Račun financiranja.

B. Račun prihoda i rashoda iskazuje se u sljedećim tablicama:

- Prihodi i rashodi prema ekonomskoj klasifikaciji,
- Prihodi i rashodi prema izvorima financiranja,
- Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji.

C. Račun financiranja iskazuje se u sljedećim tablicama:

- Račun financiranja prema ekonomskoj klasifikaciji,
- Račun financiranja prema izvorima financiranja.

2. Posebni dio izvještaja sadrži izvještaj po organizacijskoj i programskoj klasifikaciji iskazan po ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata

Ovo obrazloženje je dopunski dokument koji obrazlaže opći i posebni dio izvještaja o izvršenju I posebne izvještaje:

- a) Izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala
- b) Izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije
- c) Izvještaj o danim zajmovima i potraživanjima po danim zajmovima

- d) Izvještaj o stanju potraživanja i dospjelih obveza
- e) Izvještaj o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova.

Slijedom navedenoga slijedi obrazloženje izvještaja

1. Opći dio izvještaja

Gradski knjižnica Županja sa sjedištem u Velikom kraju 66, 32270 Županja, s ponosom podnosi izvještaj o uspješnom izvršenju proračuna za 2025. godinu. Knjižnica, kao stup kulture i odgovoran proračunski korisnik u okviru Gradske službe Grada Županje do samog kraja radio je na realizaciji kulturnih programa koji obogaćuju život lokalne zajednice i proširuje njezine vidike.

a. Sažetak računa prihoda i rashoda

Gradska knjižnica Županja je i 2025. godine ostvarila iznimne poslovne rezultate kroz strateško upravljanje financijama, uspješnu realizaciju projekata i kontinuirano unaprijeđenje usluga za korisnike. Knjižnica je u 2025. godini zabilježila značajan porast prihoda iz nadležnog proračuna, ali i drugih izvora što je omogućilo proširenje djelatnosti i uspješnu realizaciju planiranih projekata.

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske nastavilo je biti ključni partner u financiranju, osiguravajući značajna sredstva za nabavu najsuvremenije knjižne građe koja prati najnovije trendove i odgovara na potrebe raznovrsne korisničke baze i uz nadležni proračun financirao ugradnju rampe za osobe sa fizičkim poteškoćama, kako bi im omogućio pristup Knjižnici i ulazak u bogati svijet i program koji Knjižnica nudi svake godine, a koji je bio bogat i opširan i u 2025. godini.

Iako je prikazan manjak, radi se o tkz. tehnološkom manjku, odnosno rashodi koji datumom ulaze u 2025. godini, ali se podmiruju i ostvaruju prihodi u sljedećoj poslovnoj godini.

Unatoč povećanim aktivnostima i ulaganjima Knjižnica je, bez potrebe za zaduživanjem, pružala kvalitetni i opširni program i usluge uz odgovorno financijsko upravljanje.

b. Račun prihoda i rashoda

i. Prihodi i rashodi prema ekonomskoj klasifikaciji,

Knjižnica je u tekućoj godini u izvještajnom razdoblju, kroz svoj rad, uspjela ostvariti veće pomoći od Ministarstva i Županije spram prethodne godine, kako za redovne prijave nabave knjižne građe i Malo literarno sijelo, tako i za druge projekte koje je prijavila.

Kod ostalih prihoda u 2025. nije bilo nevrjeme i time se ostvareni prihodi odnose na vjernoj bazi korisnika koji posuđuju knjižnu građu.

Grad Županja, kao nadležni proračun nastavlja pružat nezamjenjivu potporu u bogatom radu Knjižnice što se očitava u većim prihodima za financiranje projekata koje je ostvarila.

Na rashodovnoj strani poslovanja, povećani su izdaci za zaposlenike kroz isplatu neoporezivih primitaka, čime je dodatno motiviran stručni kadar knjižnice. Istovremeno su smanjeni troškovi stručnog usavršavanja na 24,20% u odnosu na prethodnu godinu i bilo je manje službenih putovanja.

Rashodi za materijal i energiju zadržavaju sličan iznos uz manju potrošnju uredskog i ostalog materijala, ali ostvarenjem rashoda za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje za sitna uređenja u vlastitoj režiji i bojanje klupe ispred Knjižnice za koje dosad nije se realizirala takva vrsta troškova.

Povećanje je zabilježeno u troškovima usluga kod kojih prednjače rashodi za intelektualne usluge koji su veći, zbog prijevoda knjiga koje su kasnije tiskane uz ostale potrebe tiskanja (kao npr. baneri za Noć knjige itd.), zbog čega su ostale usluge na sličnoj razini i tekuće godine.

Računalne usluge povećavaju dalje razliku jer ugovorena je implementacija novog modula u ERP-rješenju za računovodstvo i morala se vršiti migracija podataka sa starog računala na novo, a uz njih je blago veća mjesečna naknada za usluge teleoperatera i iznjedrila se potreba za uslugom prijevoza, ali je bilo manje potreba za troškova promocije.

Knjižnica dalje posvećuje posebnu pažnju brizi o zdravlju zaposlenika, koji za tekuću godinu nisu izrazili potrebu za organizaciju sistematskih pregleda.

U tekućoj godini zasad nije bilo gostovanja kod kojih je bila potreba za pokrivanjem putnih troškova, zbog čega konto 324 - Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa, ne bilježi realizaciju.

Uz manje ostvarene rashode, rashodi za osiguranje su veći jer su ugovorene dodatne police osiguranja Gradske knjižnice Županja, točnije u slučaju događaja na vanjskom dijelu zgrade u kojoj posluje Knjižnica i pristojbe i naknade su veće zbog plaćanja pristojbi upisa v.d. Ravnateljice u sudski registar.

Grad Županja i Ministarstvo kulture nastavlja sa sve snažnijom potporom iz godine u godinu, posebice kod osvježavanja građe za pokrivanje svih potreba korisnika, koja se očitava i u ugradnji koso podizne platforme za slabo pokretne članove društvo.

Nabava imovine bilježi i novo računalo za potrebe računovodstva i plastifikatora za potrebe rada Knjižnice.

ii. Prihodi i rashodi prema izvorima financiranja

Po izvorima je vidljivo da već navedeni tehnološki manjak nastaje iz redovnih troškova kod prijelaza godine koje financira Grad Županja, što znači da njegovo financiranje nije upitno i ne dovodi do financijskih poteškoća jer se radi o nadležnom proračunu koji pravovremeno financira rashode svojeg proračunskog korisnika u sve većem obujmu iz godine u godinu, dok kod izvora od članarina prihodi su ostvareni u većem iznosu kao pozitivan znak podrške čitatelja, što omogućuje veće rashode za nabavu kvalitetne i aktualne građe za čitanje, dok prihodi od osiguranja ne bilježe realizaciju jer nije bilo nevremenskog događaja kao prethodne godine.

Zahvaljujući kvalitetnoj suradnji s drugim institucijama, knjižnica je uspjela održati stabilne izvore pomoći uz već spomenutu bogatiju podršku od Ministarstva kulture i medija.

iii. Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji

Cjelokupni rashodi Gradske knjižnice Županja pripadaju službi kulture i porasli su na 125,22% u odnosu na prethodnu godinu, što odražava proaktivan pristup knjižnice u kulturnom životu zajednice i kontinuirano kulturno bogaćenje zajednice.

c. Račun financiranja

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini nije ostvarila primitke niti imala izdatke po osnovi financijskih aktivnosti, što potvrđuje izvrsno financijsko upravljanje i sposobnost Knjižnice da svoje programe i aktivnosti financira iz redovnih izvora prihoda bez potrebe za zaduživanjem.

2. Posebni dio izvještaja

a. Izvršenje po organizacijskoj klasifikaciji

Gradska knjižnica Županja kao proračunski korisnik u okviru Gradske službe za kulturu ostvarila

je rashode i izdatke koji su gotovo u potpunosti usklađeni s tekućim planom i nema izdvojene organizacijske jedinice za praćenje izvršenja . Uspješna suradnja s Gradskom službom za kulturu omogućila je potpunu realizaciju svih planiranih aktivnosti, što potvrđuje učinkovitost organizacijskog ustroja i kvalitetnu koordinaciju s nadležnim tijelima, a veća realizacija spram planiranog je rezultat već navedenog tehnološkog manjka. Time potvrđuje da je važan kulturni i društveni čimbenik u svojoj zajednici koji stručno i odgovorno upravlja povjerenim sredstvima.

b. Izvršenje po programskoj klasifikaciji

PROGRAM 2041 Djelatnost Knjižnice
Opis programa: Gradska knjižnica Županja ima status javne ustanove koja knjižničnu djelatnost obavlja kao javnu službu. Osnivač i vlasnik knjižnice je Grad Županja. Sredstva za rad Knjižnice osiguravaju se iz Proračuna Grada Županje. Knjižnična djelatnost obuhvaća organiziranje i pružanje javnosti kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih usluga, zasnivajući ih na sustavnom odabiru, prikupljanju, stručnoj obradi, pohranjivanju, zaštiti, posudbi i davanju na korištenje knjižnične građe te slobodnom pristupu izvorima informacija.
Zakonske i druge pravne osnove programa: Zakon o knjižnicama Zakon o ustanovama Zakon o financiranju javnih potreba u kulturi Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi Statut Grada Županja Statut Gradske knjižnice Županja
Ciljevi provedbe programa u razdoblju 2025.-2027. Unaprjeđenje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih usluga krajnjih korisnika.

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Aktivnost A204101 Administrativno tehničko osoblje
Obrazloženje aktivnosti/projekta Povećanje broja korisnika knjižničnih usluga kroz korištenje knjižnične i druge građe i kroz radionice za predškolsku i školsku djecu gdje ih se potiče na izražavanje kreativnosti, talenta i sposobnosti koje posjeduju Iako su sredstva za obavljanje administrativno tehničkih poslova ostala na istom nivou broj korisnika usluga knjižnice lagano se povećava unatoč smanjenju broja stanovnika.

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Tekući projekt T204101 Nabava dugotrajne imovine
Obrazloženje aktivnosti/projekta Godišnja obnova računalne i informacijske opreme u Knjižnici Poboljšati opremu Knjižnice kako bi našim korisnicima ponudili ugodno mjesto za rad ili razonodu. Svrha uvođenja takvih uređaja u obrazovni sustav je potaknuti zanimanje za moderne tehnologije, potaknuti istraživački pristup učenju te omogućiti djeci i mladima da postanu stvaratelji, a ne samo pasivni

promatrači onoga što ih okružuje.

Projekt Osigurajmo pristup svima uspješno je realiziran ugradnjom koso podizne platforme. Iako je smještena u izuzetno značajnom spomeničkom prostoru, suvremena knjižničarska djelatnost je znatno otežana i predstavlja veliki problem u svakodnevnoj djelatnosti zbog neadekvatnog pristupa za osobe s invaliditetom, kako za same korisnike Knjižnice tako i za djelatnike. Dva djelatnika su osobe s invaliditetom, od kojih je jedan stopostotni, a drugi 80%. Osim osobama s invaliditetom potrebno je i korisnicima s malim bebama u kolicima osigurati neometan pristup jer takvih korisnika je sve više zbog programa pod nazivom Bebe u knjižnici koji se provodi drugu godinu zaredom.

Narodna je knjižnica lokalno informacijsko središte koje svojim korisnicima osigurava pristup svim vrstama znanja i informacija.

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Tekući projekt T204102 Nabava knjiga

Obrazloženje aktivnosti/projekta

Redovita godišnja nabava knjiga i neknjižne građe u Knjižnici

Fond knjižne građe Gradske knjižnice Županja planski se popunjavao uz redovito praćenje izdavačke djelatnosti u RH, u skladu s predviđenim otkupom Ministarstva kulture RH, korisničkim zahtjevima i potrebama te financijskim mogućnostima. Novi najtraženiji naslovi svakako privlače veliki broj novih korisnika. Kvalitetan izbor knjiga za sve dobne skupine i uslužno knjižnično osoblje temelj su za privlačenje što većeg broja korisnika.

Sva novonabavljena građa tehnički je obrađena, stručno klasificirana po UDK pravilima, inventarizirana i katalogizirana za postojeću računalnu bazu podataka, pri čemu je korišten knjižnični računalni program Zaki. U Zaki bazu podataka uvedeno je 35 598 jedinica knjižne građe.

Tijekom 2025. godine nabavljeno je i obrađeno 1494 knjige, pri čemu je Otkup i redovna kupnja putem sredstava Ministarstva kulture i medija RH kupljeno 993 primjeraka, a darom smo primili 100-tinjak knjiga, nešto je uvršteno u bazu, a dio spremljen u spremište.

Za sve ove knjige je trebalo pronaći slobodnih polica kako bi korisnici mogli pristupiti novoj građi.

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Tekući projekt T204103 Mjesec hrvatske knjige

Obrazloženje aktivnosti/projekta

Obilježavanje Mjeseca hrvatske knjige (15.10.-15.11.)

„Mjesec hrvatske knjige“ tradicionalna je i najveća manifestacija u Hrvatskoj posvećena knjizi, knjižarstvu i knjižničarstvu. Od 15. listopada do 15. studenoga u svim hrvatskim knjižnicama održavaju se brojni programi – izložbe, susreti s piscima, predavanja, radionice, kojima je cilj približiti knjigu krajnjem korisniku. Gradska knjižnica Županja kroz niz kulturnih događanja, posjeta pisaca i kazališnih glumaca, koji izvode predstave za djecu i odrasle nastoji privući što veći broj korisnika u Gradsku knjižnicu.

Nastavljamo izuzetno dobru suradnju Knjižnice sa Dječjim vrtićem i osnovnim školama iz Županje i šire.

Povodom Dana hrvatskih knjižnica, 11. studenoga, upis i obnova članstva u Knjižnici bila je besplatna za sve građane, a provodila se i određene dane akcija „Knjigu vratiti, zakasninu ne plati!“

Tijekom Mjeseca hrvatske knjige, na Dan hrvatskih Knjižnica, u jednom danu učlanili smo, besplatno, 66 novih korisnika, na promocijama koje smo organizirali, Knjižnicu je posjetilo preko 350 posjetitelja i uveli smo gotovo 500 novih naslova.

Program Mjeseca hrvatske knjige u 2025.godini:

- Grupni posjeti predškolske djece i uključivanje novih skupina u projekt „Od slikovnice do enciklopedije“
- UPOZNAJ KNJIŽNICU - grupni posjeti učenika osnovnih škola
- Besplatno učlanjenje naših prvašića i upoznavanje s Knjižnicom te podjela članskih iskaznica
- „Priča o jednoj lopti“ Marta Huber – kako nastaje slikovnica
- „Mila učiti roniti“ Damir Šantek – predstavljanje slikovnice za djecu
- „Gdje misli nestaju“ Damir Šantek – predstavljanje trilogije za odrasle
- Radionica povodom Dana bijelog štapa
- Predavanje povodom Svjetskog dana hrane (Tamara Popović)
- Podjela nagrada – Ljetni čitateljski izazov
- „Listanje kupusa“ Igor Beleš – predstavljanje knjige
- Besplatno članstvo povodom Dana hrvatskih knjižnica
- „Svaki petak – izuzetak“ – povrat knjiga bez naplate zakasnine
- Sajam knjiga

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Tekući projekt T204104 Malo šokačko sijelo

Obrazloženje aktivnosti/projekta

Knjižnica daje veliki doprinos kulturnom životu Grada. U vrijeme održavanja "Šokačkog sijela" organizira se niz aktivnosti i programa, a od kojih bih istaknuli Malo literarno sijelo. Gradska knjižnica Županja bila je 1972. godine začetnik i organizator prvog Malog literarnog sijela koje i danas svjedoči kako se ljubav prema Šokadiji prenosi pisanom riječju, pjesmom i kolom. Isto tako i pisana ili usmena riječ garancija je da će i ubuduće biti Sijela i divana, šorova i tambura. Tako se čuva i voli šokačka tradicija. Kultura se treba njegovati, čuvati i prenositi mladim generacijama.

Kulturna baština dio je naših života, a njezina obnova, čuvanje i prenošenje običaja i znanja na nove generacije oblikuje budućnost svijeta. Mladi imaju važnu ulogu u tom procesu jer oni nastavljaju tradiciju i čuvaju je od izumiranja.

Davanje većeg značaja pisanoj riječi te njegovanje bogate i raskošne kulture. Cijeniti, čuvati i prenositi tradiciju Slavonije te educirati buduće generacije. Povećati broj sudionika i posjetitelja kroz bogati i sadržajni program. Suradnja s osnovnim školama Vukovarsko-srijemske županije.

Radovi na Malom literarnom sijelu ocjenjuju se u dvjema kategorijama:

2. kategorija – stariji osnovnoškolci (5. - 8. razred OŠ) za literarni rad
3. kategorija – mlađi osnovnoškolci (1.- 4. razred OŠ) za likovni rad

Nagrađeni literarni radovi:

- * Prva nagrada – Anđela Markić iz Cerne (mentorica Verica Špehar Vratarić)
- * Druga nagrada – Marko Krnić iz Babine Grede (mentorica Danijela Miškulin)
- * Treća nagrada – dijeli dvoje učenika, a to su Rafael Baotić iz Županje (mentorica Marijana Mazalović) i Sara Baletić iz Cerne (mentorica Verica Špehar Vratarić)

Nagrađeni likovni radovi:

* Mihaela Vuković iz Babine Grede (mentorica Marijana Blumenšajn)

* Iva Knežević iz Babine Grede (mentorica Ivana Gregorović)

* Katja Koštrica iz Županje (mentor Tomislav Vidaković)

Povjerenstvo je odlučilo dati još jednu, dodatnu nagradu za trud, a dodjeljena je učenicima OŠ Mato Lovrak iz Županje i to Viti Ivanović, Emi Arlović i Miji Pavlović (mentor Dominik Hudolin)

Prva tri najbolje ocijenjena rada u objema kategorijama, prema izboru Prosudbene komisije bila su nagrađena.

Naziv aktivnosti/projekta u Proračunu: Tekući projekt T204105 Obilježavanje Dana Grada

Obrazloženje aktivnosti/projekta

Obilježavanje Dana Grada i u Gradskoj knjižnici Županja

Privući što veći broj gostiju i domaćeg stanovništva u prekrasni park Gradske knjižnice gdje se održavaju prigodne radionice, promocije izložbe i koncerti povodom Dana grada. Podići kulturni nivo života u Gradu. Pokazati što sve može ljudska kreativnost i radišnost.

U sklopu programa i aktivnosti vezanih uz obilježavanje Dana Grada, u našoj Knjižnici smo pripremili raznovrstan program posvećen upravo našem gradu. Aktivnosti su bile usmjerene za djecu, stoga smo organizirali radionice na temu grada, a jedna je bila vezana uz slikovnicu odgajateljice Helene Vić pod nazivom Kako su živjeli naši stari te je organizirana jedna likovna radionica na kojoj su djeca slikala svoj grad, grad Županju.

STANJE NOVAČANIH SREDSTAVA NA RAČUNIMA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

01.01.2025. – 27.566,38 € - 31.12.2025. – 29.488,94 € sredstva na računu nadležnog proračuna u sustavu rizničnog poslovanja i polog blagajne s korisnicima.

3. Posebni izvještaji

a. Izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini nije se zaduživala na domaćem niti stranom tržištu novca i kapitala.

b. Izvještaj o korištenju sredstava fondova Europske unije

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini nije ostvarila sredstva Europske unije.

c. Izvještaj o danim zajmovima i potraživanjima po danim zajmovima

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini nije davala zajmove niti ima potraživanja po danim zajmovima.

d. Izvještaj o stanju potraživanja i dospjelih obveza

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini, izuzev sredstva uplaćena u nadležni proračun u sustavu riznice, nema evidentiranih potraživanja. (izvor financijski izvještaji za 2025. godinu)

Gradska knjižnica Županja u 2025. godini bilježi obveze za neisplaćenu plaću za prosinac 2025. Godine, koja se isplaćuje u siječnju 2026., u iznosu od 14.338,17 €.

Zbroj nedospjelih obveza je 14.338,17 € i nema dospjelih obveza. (izvor financijski izvještaji za 2025. Godinu)

e. Izvještaj o stanju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova.

Gradska knjižnica Županja nema potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova.

V. d. ravnateljica-zakonski predstavnik:
(Jelena Buljević Bačić, mag.bibl.,mag.philol.croat.)
